

GCBO Mediation

Voor het oplossen van klachten en geschillen in het onderwijs biedt GCBO mediation aan. In deze brochure is te vinden wat mediation inhoudt en hoe deze werkt.

Het oplossen van een klacht of conflict door de partijen zelf in een vroeg stadium blijkt zeer effectief te zijn. Als er een beroep, klacht of bezwaar is ingediend bij één van de landelijke commissies van GCBO kan de secretaris van de commissie interveniëren door de mogelijkheid van mediation aan te bieden.

Het kan gaan om mediation in verband met meningsverschillen van ouders, scholen, schoolbesturen, toezichthouders, management en eventueel medewerkers van scholen. Maar ook van (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden, deelraden, ouderraden en dienstverleners aan scholen alsmede samenwerkingsverbanden en ondersteuningsplanraden (passend onderwijs).

Als de beide partijen instemmen met mediation, vindt doorverwijzing plaats naar een drietal vaste, geregistreerde mediators die volgens het reglement van de Mediators Federatie Nederland (voorheen NMI: Nederlands Mediation Instituut) werken. Deze zijn zeer ervaren op het gebied van het onderwijsrecht en zij functioneren onafhankelijk en onpartijdig.

Wat is mediation?

Bij mediation gaat het om een specifieke methode van conflictoplossing die aan bepaalde eisen moet voldoen. Het gaat hier niet om de beslechting van een geschil door een onafhankelijke derde, maar om de oplossing van een geschil door partijen zelf, onder leiding van een onafhankelijke derde. Met mediation lost u samen met de ander uw conflict op met hulp van een onafhankelijke, neutrale mediator. Daarbij worden naast de zuiver juridische zaken ook andere belangen van partijen betrokken, ook als deze buiten het conflict als zodanig liggen.

Het grote verschil met het optreden van een rechter is dat de mediator geen standpunt inneemt, geen oplossingen bedenkt en geen beslissingen neemt. Dat doen de partijen zelf. De mediator faciliteert en begeleidt partijen daarbij. U werkt en denkt dus zelf actief mee en u bepaalt de oplossing.

De mediator kiest geen partij, maar blijft onafhankelijk en neutraal.

Voor mediation gelden twee belangrijke uitgangspunten:

- *Vertrouwelijkheid en geheimhouding:* Tijdens de mediation wordt gewerkt aan herstel van het vertrouwen. Daarom valt alles wat in de mediation gesprekken aan de orde komt onder de geheimhoudingsplicht van partijen. De geheimhoudingsplicht geldt ook voor de gespreksverslagen, de overeenkomsten en de uitkomst van de mediation. De mediator is ook gehouden aan de geheimhoudingsplicht.
- *Vrijwilligheid:* Mediation kan alleen starten als beide partijen willen deelnemen. De ene partij kan de andere partij daartoe niet dwingen. Als u voor mediation hebt gekozen, wordt van u en de andere partij verwacht dat u zich inspant om de kwestie die u verdeeld houdt samen met de mediator op te lossen. Het staat elk van de partijen en ook de mediator echter vrij om op ieder gewenst moment de mediation af te breken.

Wanneer is mediation een goede oplossing?

Mediation is eigenlijk geschikt voor alle soorten conflicten. Voor grote en kleine conflicten en voor alle partijen.

Maar mediation is niet in alle gevallen het aangewezen instrument. Bijvoorbeeld als één van de partijen geen mediation wil of één van de partijen zijn belangen niet goed kan behartigen. Of als er behoefte is aan de uitleg van de wet of de regels, en om die reden de gang naar de rechter of bijvoorbeeld de klachtencommissie gewenst is.

Mediation is vaak beter dan procederen in de volgende situaties:

- Als er snel een oplossing moet komen. Hoe eerder het conflict de wereld uit is, hoe beter. Dan kunnen partijen verder.
- Als beide partijen invloed willen hebben op de uiteindelijke uitkomst. Partijen houden zich beter aan afspraken waar ze zelf aan hebben meegewerkt.
- Als er niet alleen juridische zaken, maar ook andere zaken rondom het conflict moeten worden opgelost.
- Als partijen ook na het conflict nog een goede relatie willen of moeten onderhouden.
- Als partijen bereid zijn met elkaar te praten.
- Als partijen wel van goede wil zijn, maar communicatieproblemen hebben. Partijen praten niet meer met elkaar, maar willen wel graag het conflict oplossen. Of partijen praten nog wel met elkaar, maar kunnen het samen niet eens worden.

Hoe komt mediation op gang en hoe gaat het verder?

Als er een beroep, klacht of bezwaar is ingediend bij één van de landelijke commissies van GCBO kan de secretaris van de commissie interveniëren door op de mogelijkheid van mediation te wijzen. Als de beide partijen instemmen met mediation, en het bevoegd gezag daarmee akkoord gaat, vindt doorverwijzing plaats naar een drietal vaste, geregistreerde mediators die volgens het reglement van de Mediators Federatie Nederland werken. Deze

zijn zeer ervaren op het gebied van het onderwijsrecht en zij functioneren onafhankelijk en onpartijdig.

In de meeste gevallen kent de mediator de achtergrond van de zaak niet. De mediator begint in principe blanco aan de mediation. In de eerste bijeenkomst neemt de mediator de regels die voor de mediation gelden met partijen door. Een belangrijke regel is dat nieuwe informatie die tijdens de mediation boven tafel komt, vertrouwelijk is. Deze en nog meer regels staan beschreven in een overeenkomst die de beide partijen en de mediator ondertekenen bij de aanvang van de mediation, de zogeheten mediationovereenkomst.

Vervolgens onderzoekt de mediator samen met partijen welke punten opgelost moeten worden. Ook bespreekt hij welke belemmeringen er tot nu toe waren. Daarna zoekt u samen naar oplossingen die zoveel mogelijk de wederzijdse belangen dienen. Tijdens de mediation houdt de mediator partijen aan de afspraken die ze hebben gemaakt aan het begin van de mediation, bijvoorbeeld over hun manier van communiceren. Hij kan interventies plegen om de communicatie tussen partijen te verbeteren. De mediator kan besluiten om partijen voor een afzonderlijk gesprek uit te nodigen, bij wijze van tussenfase. Hiertoe kan de mediator zelf het initiatief nemen. Hij kan dat echter ook doen op verzoek van (één van) de partijen.

Wat gebeurt er aan het einde van de mediation?

Aan het einde van een geslaagde mediation sluiten partijen de mediation af met een overeenkomst, waarin de gemaakte afspraken zijn opgenomen. Deze overeenkomst is een vaststellingsovereenkomst. Partijen zijn verplicht de gemaakte afspraken na te komen. De mediator speelt bij de uitvoering van de afspraken geen rol meer. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt dus bij de betrokken partijen zelf. De mediator gaat aan het einde van de mediation met partijen na welke informatie of uitgangspunten vertrouwelijk moeten blijven en of en zo ja in hoeverre informatie uit de mediation aan derden mag worden verstrekt. En welke stukken eventueel in een gerechtelijke procedure mogen worden overgelegd. Na de ondertekening van de vaststellingsovereenkomst is de mediation voltooid en wordt de klacht of het beroep ingetrokken.

Als de mediation niet is geslaagd, kan de klacht of het beroep alsnog door de desbetreffende Landelijke klachtencommissie van GCBO in behandeling worden genomen.

Wat zijn de kosten?

Als de school is aangesloten bij de desbetreffende commissie van de GCBO worden voor mediation, afhankelijk van de gevolgde betalingssystematiek, aan het bevoegd gezag al dan niet kosten in rekening gebracht. Om reden waarvan het bevoegd gezag altijd vooraf akkoord moet gaan met de mediation. De kosten die partijen zelf maken zijn voor rekening van henzelf. Hierbij moet gedacht worden aan reiskosten en kosten van rechtsbijstand.

GCBO Mediation

Den Haag, januari 2014